

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, Consiliul adoptă următoarea

DECIZIE

Nr. ...

Data: ...

Prin contestația fără număr de înregistrare la emitent din 01.03.2024, înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. 13145/04.03.2024, formulată de către ..., cu sediul în ..., înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. ..., având CUI ..., reprezentată prin avocat ..., împotriva documentației de atribuire emise de către ..., cu sediul în ..., în calitate de autoritate contractantă, în cadrul procedurii simplificate, organizată în vederea atribuirii contractului de achiziție publică, având ca obiect *„Furnizare mobilier și materiale specifice necesare pentru implementarea proiectului «Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unității de învățământ preuniversitar din comuna ..., județul ...», cod F-PNRR-Dotări-2023-1749, contract de finanțare nr. 1753DOT/2023»*”, se solicită, în principal, obligarea autorității contractante la restructurarea procedurii în trei loturi distincte, în subsidiar, anularea procedurii, precum și obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată.

Procedura de soluționare în fața Consiliului s-a desfășurat în scris.

**CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,
asupra cauzei de față, constată următoarele:**

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestația formulată de către ..., prin care se critică modalitatea de elaborare a documentației de atribuire, respectiv nedivizarea pe loturi a acesteia.

Prin adresa nr. 2216/08.03.2024, înregistrată la Consiliu cu nr. 14860/11.03.2024, ... face precizarea că adoptă măsuri de remediere, în sensul anulării respectivei proceduri de atribuire și publicarea în SEAP a măsurii anulării procedurii de atribuire.

Prin adresa fără număr de înregistrare la emitent din 12.03.2024, înregistrată la CNSC cu nr. 15167/12.03.2024, ... transmite Răspunsul său la Măsurile de remediere adoptate de autoritatea contractantă, prin care solicită obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată ocazionate cu această cauză, având în vedere faptul că măsura de remediere luată este cea a anulării procedurii, având în vedere următoarele motive:

Prin adresa nr. 2216 din 08.03.2024 transmisă însă la data de 11.03.2024, autoritatea contractantă a luat măsura anulării procedurii, ulterior primirii contestației, contestație transmisă încă din data de 03.03.2024.

Fundamentul răspunderii pentru plata cheltuielilor de judecată îl reprezintă, și în cazul atacării actelor autorității contractante întocmite în procedurile de achiziție publică, culpa procesuală a părții în declanșarea litigiului. Or, în prezenta speță nu poate fi negat că procedura administrativ jurisdicțională a contestației a fost declanșată din culpa autorității contractante, care a efectuat o evaluare superficială și cu încălcarea dispozițiilor legale, aceasta fiind evidentă, contestată prin demersul judiciar formulat în fața CNSC.

Astfel, chiar dacă la o dată anterioară soluționării contestației întreaga procedură de achiziție publică a fost anulată de către autoritatea contractantă emitentă, este de observat că exercițiul acțiunii nu putea fi evitat.

În aceste condiții, nu are nicio relevanță împrejurarea că CNSC nu mai poate a pronunța o soluție pe fondul cererii, ci se va constata că a rămas fără obiect contestația, deoarece în momentul sesizării sale, documentația de atribuire era nelegală.

Culpa procesuală a părții care a pierdut procesul, ca temei factual al obligării la plata cheltuielilor de judecată, constituie premisa art. 453 alin. (1) din C. Proc. Civ. și este analizată de instanțele de judecată în concret, în fiecare litigiu în parte, atât în funcție de rezultatul final al acestuia, cât și de conduita manifestă a părților, premergător și în cursul judecății, putându-se aprecia și asupra realității, necesității sau caracterului rezonabil al sumelor solicitate cu acest titlu, pentru evitarea abuzurilor de drept procesual.

De la regula enunțată, dispozițiile art. 454 din Codul de procedură civilă instituie o excepție, cea a exonerării pârâtului de la plata cheltuielilor de judecată, *„pârâtul care a recunoscut, la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate, pretențiile reclamantului nu va putea fi obligat la plata cheltuielilor de judecată, cu excepția cazului în care, prealabil pornirii procesului, a fost pus în întârziere de către reclamant sau se afla de drept în întârziere”*.

În susținerea celor de mai sus, contestatorul citează din Hotărârea nr. 997/2022 a Curții de Apel Cluj.

Pentru toate motivele de mai sus, contestatorul apreciază că se impune obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată.

Prin adresa nr. 2292/13.03.2024, înregistrată la Consiliu cu nr. 15438/13.03.2024, ... transmite răspunsul său la adresa primită din partea ... în data de 12.03.2024, precizând următoarele:

În adresa de răspuns la măsurile de remediere, contestatorul solicită obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată ocazionate cu această cauză, solicitare pe care o consideră neîntemeiată, din următoarele puncte de vedere:

Contestatorul susține că prezenta contestație a fost declanșată din culpa autorității contractante, fapt total nefondat și neîntemeiat deoarece, în măsurile de remediere, autoritatea contractantă a arătat că procedura a fost lansată conform condițiilor contractuale din contractul de finanțare cu nr. 1753DOT/2023 semnat cu Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării, denumită în continuare (UEFISCDI), care prevedea lansarea procedurii simplificate fără împărțirea pe loturi. În momentul pregătirii procedurii de achiziție publică, autoritatea contractantă a respectat contractul de finanțare mai sus menționat, care reprezintă sursa de finanțare pentru procedura simplificată având ca obiect Furnizare mobilier și materiale specifice necesare pentru implementarea proiectului „Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unității de învățământ preuniversitar din comuna ..., județul ...”, cod F-PNRR-Dotări-2023-1749, contract de finanțare nr. 1753DOT/2023. Pentru conformitate, se transmite copie după contractul de finanțare, din care rezultă că în planul de achiziții aprobat pentru „Furnizare mobilier și materiale specifice”, a fost trecută procedură simplificată, neîmpărțită pe loturi.

Conform legislației în domeniul achizițiilor publice, contestatorul a avut posibilitatea ca până la depunerea contestației, prin intermediul SEAP să adreseze autorității contractante solicitări de clarificări referitoare la împărțirea pe loturi.

Așa cum se poate observa din SEAP, contestatorul ... nu a depus nicio solicitare de clarificări în acest sens și a ales să depună contestație în mod direct la CNSC, fapt care nu poate fi îngădit, dar, în acest caz, nu poate fi stabilită culpa autorității contractante referitoare la plata cheltuielilor ocazionate de redactarea și transmiterea contestației.

Se consideră faptul că dacă ar fi fost solicitări de clarificări și autoritatea contractantă le-ar fi respins, abia atunci se putea discuta de culpa autorității contractante și obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Referitor la factura transmisă cu nr. 26/12.03.2024, în valoare de 2.380 lei, aceasta nu este însoțită de documente justificative (deviz sau situație de lucrări) din care să rezulte modul de calcul al acesteia (ex. preț prestări servicii/oră, cheltuieli directe, cheltuieli indirecte, etc), drept pentru care, se consideră că aceasta nu conține toate documentele necesare justificării modului de calcul al tarifului pentru prestarea serviciilor.

Pentru motivele prezentate mai sus, autoritatea contractantă solicită C.N.S.C. să dispună respingerea ca netemeinică și nefondată a solicitării ... referitoare la plata cheltuielilor de judecată ocazionate cu această cauză.

Din analiza susținerilor părților și a documentelor existente la dosarul cauzei, Consiliul reține cele ce urmează:

În calitate de autoritate contractantă, ... a inițiat o procedură simplificată, organizată în vederea atribuirii contractului de achiziție publică, având ca obiect „Furnizare mobilier și materiale specifice necesare pentru implementarea proiectului «Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unității de învățământ preuniversitar din comuna ..., județul ...», cod F-PNRR-Dotări-2023-1749, contract de finanțare nr. 1753DOT/2023», cod CPV 39160000-1 – Mobilier școlar (Rev.2), prin publicarea în SEAP a anunțului simplificat nr. ...

Conform anunțului de participare simplificat și a documentației de atribuire, criteriul de atribuire este „cel mai bun raport calitate-preț”, iar valoarea estimată totală a contractului de furnizare este de 873.149,98 lei fără TVA.

Analizând conținutul dosarului cauzei, Consiliul constată că ... a transmis recipisa de consemnare nr. 210020329/1, eliberată de CEC BANK Sucursala ... la data de 05.03.2024, din care rezultă consemnarea cauțiunii în valoare de 17.500,00 lei, pe seama și la dispoziția C.N.S.C., corespunzătoare dosarului nr. 634/2024.

Astfel, Consiliul constată că ... a constituit cauțiunea în cuantumul și în termenul prevăzut la art. 61¹ din Legea nr. 101/2016.

Procedând la analiza cauzei, Consiliul constată că aceasta vizează modalitatea de elaboarea a documentației de atribuire, respectiv nedivizarea acesteia pe loturi.

Consiliul are în vedere demersurile efectuate de autoritatea contractantă ulterior depunerii prezentei contestații, și anume anularea procedurii de atribuire, aspect relevat de ... prin postarea în SEAP, la data de 11.03.2024, a motivului care a stat la baza acestei decizii, respectiv *„Măsuri remediere - În conf. cu art. 9 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor/2006, autoritatea contractantă va comunica măsurile adoptate contestatarului și va publica în SEAP pentru a fi aduse la cunoștința op ec.”*

Față de situația expusă anterior, se reține faptul că, prin adresa fără număr de înregistrare la emitent din 12.03.2024, înregistrată la CNSC cu nr. 15167/12.03.2024, ... a adus la cunoștința Consiliului faptul că *„[...] În aceste condiții, nu are nicio relevanță împrejurarea că CNSC nu mai poate a pronunța o soluție pe fondul cererii, ci se va constata că a rămas fără obiect contestația, deoarece în momentul sesizării sale, documentația de atribuire era nelegală. [...]*

Contestatorul apreciază că se impune obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată.”

În aceste condiții, Consiliul are în vedere că, în măsura în care autoritatea contractantă a dispus anularea procedurii de atribuire, criticile formulate de ... prin contestația fără număr de înregistrare la emitent din 01.03.2024, înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. 13145/04.03.2024, care vizează modul de întocmire a documentației de atribuire, au rămas fără obiect.

Pe cale de consecință, în temeiul art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, Consiliul respinge contestația formulată de către ..., în contradictoriu cu ..., ca rămasă fără obiect.

În ceea ce privește cererea contestatoarei de obligare a autorității contractante la plata sumei de 2.380 lei reprezentând cheltuieli de judecată (onorariu avocațial), Consiliul o va admite, în parte, pentru următoarele motive:

Codul de procedură civilă stipulează următoarele:

- Art. 451:

„(1) Cheltuielile de judecată constau în taxele judiciare de timbru și timbrul judiciar, onorariile avocaților, ale experților și ale specialiștilor numiți în condițiile art. 330 alin. (3), sumele cuvenite martorilor pentru deplasare și pierderile cauzate de necesitatea prezenței la proces, cheltuielile de transport și, dacă este cazul, de cazare, precum și orice alte cheltuieli necesare pentru buna desfășurare a procesului.

(2) Instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său.

(3) Dispozițiile alin. (2) se aplică în mod corespunzător la plata experților judiciari și a specialiștilor numiți în condițiile art. 330 alin. (3).

(4) Nu vor putea fi însă micșorate cheltuielile de judecată având ca obiect plata taxei judiciare de timbru și a timbrului judiciar, precum și plata sumelor cuvenite martorilor potrivit alin. (1)”;

- Art. 452:

„Partea care pretinde cheltuieli de judecată trebuie să facă, în condițiile legii, dovada existenței și întinderii lor, cel mai târziu la data închiderii dezbaterilor asupra fondului cauzei”;

- Art. 453:

„(1) Partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată.

(2) Când cererea a fost admisă numai în parte, judecătorii vor stabili măsura în care fiecare dintre părți poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată. Dacă este cazul, judecătorii vor putea dispune compensarea cheltuielilor de judecată”.

Având în vedere dispozițiile anterior menționate, se constată că fundamentul răspunderii pentru plata cheltuielilor de judecată este culpa procesuală a părții.

În speță, Consiliul reține culpa procesuală a autorității contractante în intentarea acțiunii de către contestatorul ..., având în vedere faptul că aceasta nu a dispus adoptarea măsurilor de remediere în termenul precizat la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 „După primirea contestației, autoritatea contractantă poate adopta măsurile de remediere pe care le consideră necesare ca urmare a contestației, în cel mult 3 zile de la primirea contestației. Măsurile adoptate trebuie comunicate contestatorului, celorlalți operatori economici implicați în procedura de atribuire, precum și Consiliului, nu mai târziu de o zi de la data adoptării lor. Pentru a fi aduse la cunoștința operatorilor economici interesați, măsurile adoptate înainte de data-limită de depunere a solicitărilor de participare sau, după caz, a ofertelor se publică în SEAP.”, acestea fiind dispuse după termenul respectiv (contestația transmisă la data de 04.03.2024, măsuri remediere adoptate la 08.03.2024 și publicate în SEAP la 11.03.2024), motiv pentru care Consiliul apreciază că se impune obligarea autorității contractante la plata unor cheltuieli de judecată reprezentând onorariu avocat.

Cheltuielile reclamate de contestatoare sunt în sumă de 2.380 lei și reprezintă „Redactare contestație/Răspuns punct de vedere Dosar CNSC nr. 634/2024 v Comuna ...”, prestate de av. ..., dovedite cu factura Seria AI nr. 26 din 12.03.2024 și achitate prin intermediul Raiffeisen Bank prin ordinul de plată nr. 1/12.03.2024.

Analizând temeinicia pretențiilor contestatorului, referitor la cuantumul cheltuielilor de judecată solicitate, reprezentând onorariu avocat, Consiliul apreciază că se impune reducerea onorariului de avocat la suma de 1.000 lei, din următoarele considerente:

Având în vedere faptul că procedura de soluționare este o procedură scrisă, potrivit art. 21 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, facultativă și gratuită potrivit art. 24 alin. (4) din Constituția României și având în vedere faptul că, în speță, nu s-au dispus audieri sau depunerea de concluzii orale, Consiliul apreciază că suma solicitată de contestator este excesivă. Cheltuielile de judecată cuprind orice cheltuieli pe care partea care a câștigat procesul va dovedi că le-a făcut, cum sunt onorariile de avocat, costul dactilografierii actelor depuse la dosar etc., dar numai cele strict necesare pentru buna desfășurare a soluționării prezentei contestații.

Potrivit prevederilor art. 68 din Legea nr. 101/2016 coroborat cu art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă și, ținând seama de serviciile prestate de av. ..., Consiliul, analizând prin prisma dispozițiilor art. 451 alin. (2) din Codul de procedură, cererea de plată a sumei de 2.380 lei, reprezentând onorariu avocat suportat de contestator cu ocazia soluționării contestației sale la CNSC, apreciază că respectiva sumă trebuie redusă.

Astfel, având în vedere prevederile art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă (*„Instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproportionat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său”*), cererea contestatorului de obligare a autorității contractante la plata cheltuielilor ocazionate cu soluționarea prezentei contestații, va fi admisă, în parte.

În acest sens, în temeiul prevederilor legale enumerate anterior, va obliga autoritatea contractantă la plata către contestator a sumei de 1.000 lei și va respinge cererea contestatoarei de obligare a autorității contractante la plata sumei de 1.380 lei reprezentând cheltuieli disproportionale (conform dispozițiilor legale citate anterior).

Consiliul va da eficiență dispozițiilor art. 451 alin. (2) Cod procedură civilă, coroborat cu art. 68 din Legea nr. 101/2016, în sensul că va reduce onorariul de avocat, considerând că prin aceasta nu se intervine în convenția încheiată de contestatoare, în calitate de client, și avocatul ei, pentru că în acest fel ar fi încălcate dispozițiile art. 1270 Cod civil.

De asemenea, se apreciază că nu se aduce atingere nici dispozițiilor Legii nr. 51/1995, potrivit căreia avocații sunt liberi ca prin înțelegere cu clienții lor să stabilească onorarii, întrucât Consiliul nu face altceva decât să stabilească, în cadrul raportului juridic procesual civil, cheltuielile de judecată, astfel că, prin aplicarea dispozițiilor art. 68 din Legea nr. 101/2016 raportat la art. 451 alin. (2) Cod procedură civilă, Consiliul nu cenzurează contractul de asistență juridică, ci doar stabilește în mod corespunzător cuantumul cheltuielilor de judecată, în raport de criticile admise.

Pentru aceste considerente, Consiliul apreciază că reducerea onorariului de la 2.380 lei, la suma de 1.000 lei, este în concordanță cu munca depusă de avocat, complexitatea cauzei și numărul criticilor admise. În condițiile art. 451 Cod procedură civilă, contestatorul este îndreptățit să solicite cheltuielile de judecată, respectiv onorariu de avocat, care însă poate fi diminuat de către Consiliul, în condițiile legale menționate anterior.

Dispoziția art. 451 Cod procedură civilă este în concordanță și cu jurisprudența CEDO conform căreia un reclamant poate obține rambursarea cheltuielilor sale de judecată în măsura în care li s-au stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil.

În soluționarea acestui aspect, Consiliul reține Decizia ICCJ nr. 3/2020 prin care s-au statuat următoarele: *„În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 488 alin. (1) din Codul de procedură civilă, motivul de recurs prin care se critică modalitatea în care instanța de fond s-a pronunțat, în raport cu prevederile art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra proporționalității cheltuielilor de judecată reprezentând onorariul avocaților, solicitate de partea care a câștigat procesul, nu se încadrează în motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) din Codul de procedură civilă”*.

În consecință, în temeiul art. 26 alin. (9) din Legea nr. 101/2016, Consiliul va admite, în parte, capătul de cerere formulat de contestator cu privire la obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor ocazionate de soluționarea contestației, va obliga autoritatea contractantă la plata către contestator a sumei de 1.000 lei cu titlu de cheltuieli ocazionate de soluționarea contestației și va respinge cererea contestatorului de obligare a autorității contractante la plata sumei de 1.380 lei reprezentând cheltuieli disproporționate, pentru considerentele expuse în motivarea deciziei.

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

CONSILIUL DECIDE:

Respinge contestația formulată de ..., cu sediul în ..., reprezentată prin avocat ..., în contradictoriu cu autoritatea contractantă ..., cu sediul în ..., ..., ca rămasă fără obiect.

Admite, în parte, capătul de cerere formulat de ... cu privire la obligarea autorității contractante ... la plata cheltuielilor ocazionate de soluționarea contestației. Obligă autoritatea contractantă la plata către contestator a sumei de 1.000 lei cu titlu de cheltuieli ocazionate de soluționarea contestației și respinge cererea contestatorului de obligare a autorității contractante la plata sumei de 1.380 lei reprezentând cheltuieli disproporționate, pentru considerentele expuse în motivarea decizie.

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere, în termen de 10 zile de la comunicare pentru părțile cauzei, respectiv de la data luării la cunoștință de către alte persoane vătămate.

PREȘEDINTE,
...

MEMBRU,
...

MEMBRU,
...

Redactat în 4 (patru) exemplare originale, conține 7 (șapte) pagini.